

Szerkesztőség és kiadóhivatal,
 hová a lapba szánt kéziratok
 — reklamációk és —
 előfizetési pénzek küldendők
 — Maros-Vásárhely, —
 Szentgyörgy-utca 9. szám,
 — ref. lelkeszi lakás. —

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

Kiadja: Az Erdélyi Ref. Egyházkerület „Egyházi Értekezlete“.

FELELŐS SZERKESZTŐ
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ref. lelkes Maros-Vásárhely.

Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre 5 K. — f. Negyed évre 1 K 25 f.
 Fél évre 2 K 50 f. Egy szám ára 6 f.

TÁRSSZERKESZTŐK
PAAL GUSZTÁV,
 ref. koll. tanár Maros-Vásárhely.
S. SZABÓ JÓZSEF,
 ref. koll. vallástanár Debreczen.

Farczádi Simó Lajos.

— 1834—1909. —

Már lapunk mult heti számának zártakor értesültünk arról a szomorú hírről, hogy egyházkerületünk egyik nagyérdemű főgondnoka, Farczádi Simó Lajos, volt országgyűlési képviselő, a Vaskorona-rend lovagja, a Fonciere biztosító társaság igazgatóságának alelnöke stb. stb., 1909. évi szeptember hó 24 én a blenkemezei családi kastélyban elhunyt.

Nagy veszteség a Simó halála. Szép családján és rokonságán kívül a magyar közéletre s közelebbről egész erdélyi református egyházkerületünk egyetemére nézve, mert azt a lelkes vezető férfiut vesztettük el benne, aki 13 éven át egyháza iránt érzett oly nagy szeretettel s akkora buzgalommal és fáradhatatlan munkássággal töltötte be egyházkerületünk egyik díszes főgondnoki székét.

Simó Lajos tipikus példája volt a jó gazdának és kálvinista magyar urnak. Már ifju korában kifejlődött lelkében a magyar fajnak és magyar földnek őszinte, lelkes szeretete, mely arra ösztönözte, hogy egész élete végéig, halála napjáig ennek oltárán áldozza fel tehetségének és szorgalmának legjavát. És e munkásságának megvolt az áldásos gyümölcse. Nagy szorgalommal és becsületes étellel szép vagyont szerzett magának és családjának, rajongásig szerette a földet, de nem uzsorázta ki, hanem egy egész falu népének juttatott a földből kenyeret. Ez magyarázza meg azt, hogy az a kis román község, hől nagykiterjedésű birtokot szerzett s családi otthont épített magának. rajongó

szeretettel vette körül „a falu urát“ s politikai szereplései országgyűlési képviselősege idején méltán tekintette magát Simó Lajos a falu és környék letéteményessének. Szép családot alapított, nagyszámu rokonság vette körül öreg napjaiban, igazi központja volt a családjának s mint sudar tölgyfa lombos koronájával, védte, takarta övéit. Ez az erőteljes, hatalmas tölgy most az idők vihara következtében derékon tört ketté de erős a reménységünk, hogy az anyaföldben mélyre lenyuló gyökérszálak új hajtásokat fognak nevelni a Simó-család törzséből magyar hazánk és református egyházunk hű és buzgó szolgálatára.

Mert Simó Lajosnak ez a legbecsesebb hagyatéka úgy reánk, mint az utódaira nézve. Boldog, megelégedett volt családja körében; de ezzel — úgy vélekedett — nem töltötte be élete hivatását. Részt kívánt magának a társadalom a közügyek, a haza és egyház szolgálatából is. Szolnok-Doboka-vármegyének hosszú időn át vezéremberei között foglalt helyet, a megye társadalmi, kulturális és szociális fejlődése terén elévülhetetlen érdemei vannak. Az országos politika terén is értékes munkát fejtett ki s 30 évig volt országos képviselő szabadelvű programmal. Nyílt, őszinte önzetlen, következetes és férfias politikus volt mindenha.

De meghozta áldozatát egyháza szolgálatára is. Erős kálvinista lélek volt, megalkuvást nem ismerő jellemmel. Hosszu időn át volt főgondnoka a dési református egyházmegyének, az egyházkerület többségének bizalma pedig 1896-ban, a heves egyházkerületi küzdelmek idején, mint a „béke emberét“ emelte a kerület vezérmunkássai sorába, beültetvén a

megüresedett főgondnoki székbe. Mint kerületi főgondnok mintaképe volt a buzgó és fáradhatatlan, az egyház ügyei iránt komolyan érdeklődő munkásnak; higgadt, békés irányu működésével köztiszteletet vívott ki magának az egész egyházkerületben, tagja volt az országos zsinatnak, egyetemes konventnek s több egyetemes egyházi és iskolai bizottságnak és helyét mindenütt géladás buzgalommal töltötte be.

Mint ember puritán jellemű, férfias, nyílt gondolkozású, de békességes szívű és megnyerő modoru volt. Humánus lelkületű volt embertársaival szemben, nem tévén külömbiséget rang és állás szerint: mindenki tisztelte és szerette s ha voltak ellenségei, bizonyára nem ő szerezte magának. Egy egész falu népének s egy egész környék lakosságának igaz tiszteletével és szeretetével dicsekedhetett egész életében.

Temetése 1909. szeptember 26-án vasárnap déli 12-órakor folyt le a blenkemezei kastélyban a környék intelligenciájának s az egész falu népének impozás és osztatlan részvéte mellett. Az erdélyi református egyházkerület, a dési református egyházmegye, Szolnok-Doboka vármegye, a Fonciére biztosító-társaság küldöttségileg képviseltette magát és koszorut helyezett a ravatalra. Az egyházkerület és igazgatótanács képviselőjében Nagy Károly egyházkerületi generális-nótárius, püspökhelyettes vezetése alatt résztvettek Gróf Bethlen Pál egyház megyei főgondnok, kerületi igazgató tanács, ifj. Péter Károly egyházkerületi titkár és dr. Kálmán János kolozsvári kollegiumi tanár, egyházkerületi tanügyi előadó. A gyászszertartás az elhunyt főgondnok blenkemezei kastélyában ment végbe, melyet egészen elárasztotta a ravatalra helyezett koszorúk özöne. A dési dalkar megható gyászdala után Pap István sárosmagyarberkeszi lelkész, dési egyházmegyei esperes imádkozott szépen, azután pedig dr. Kenessy Béla püspökünk kelyettesse, Nagy Károly egyházkerületi főjegyző magas szárnyalású, szép beszédben ékesen méltatta Simó Lajos puritán magán és családi életét s a közgazdaság, társadalom, haza és egyház szolgálatában kifejtett lelkes, buzgó és eredményes munkásságát, mellyel annyi érdemet és elismerést szerzett magának. A fennen szárnyaló, szép beszéd után, mely mély benyomást gyakorolt a gyászoló család és hallgatóság lelkére, ismét a dalkör énekelt s azután megindult a környék intelegenciájából és a falu népéből összeverődött hosszú, szomorú menet az elhunyt főgondnok lekipásztor, egyházmegyei főjegyző tartott lendületes bucsubeszédet s a blenkemezei görög-keleti lelkész beszéde után örök nyugalomra helyezték népszerű főgondnokunkat, kit az egész falu és környék osztatlan szeretete és becsülése mellett egész egyházkerületünk őszinte hálája kísért sírjába.

Nyugodjék békében! Emlékezete a jók és igazak lelkében sokáig élni fog! *Dr. Kálmán János.*

Bizalom.

Benned bizom, benned remélek,
Óh Isten, örök szeretet!
Mint a nap elteti a földet,
Ugy eltet a te szellemed.
Hozzád fogódzom élő hittél
És Te engemet nem taszitsz el.

Ámbár néha csapások érnek
És egem gyászra alkonyul,
Te terheim megkönnyebíted,
S egemről a gyász elvonul.
Szerelmed mennyei sugára
Alásüt zordon éjszakámra.

Tudom, hogy mindenütt jelen vagy
Bármerre vessen végzetem,
Te vezérléd szívem ütését,
Kezedben egész életem.
Benned mozgok, vagyok és élek,
Semmi vész közt azért nem félek

Az első lehellet-vételtől
Jelen percig védelmeztél,
Te lész velem éltemen által,
Velem lész sírom szelínél.
S mint az éjt a csillag sugárral,
Beszövéi éltem boldogsággal.

Nem szünlek meg imádnj téged,
Teremtőm, Atyám, Istenem!
Lelkem legbensőbb gondolatja,
Szívem álma tied legyen.
Felszentelem magam egészen,
Atyám, légy velem, légy vezérem!

Medgyes Lajos.

A keresztyén ember és a szociális kérdés.

I.

A gazdag és a szegény evangéliumi világlátásban.

Ha fönt és alant a keresztyén hit uralkodnék, nem volna szociális kérdés. Vagy legalább élet vesztette volna. Mert az egyes osztályok közti ellentétek csak akkor válnak nyomasztókká és sérelmesekké, ha gazdag és szegény mint e lenség állnak egymással szemben, a mikor a szegény a gazdagnak javait szeretné, a gazdag pedig a szegényt gögösen lenézi. De milyen kitünő orvosságnak bizonyul az „előkelők“ büszkessége ellen az evangélium! A lehető legkomo-

lyabban emlékezteti őket arra, hogy csipán sáfárokulnem égreil megadja az öt megillető tiszteletet. Helyesli és sürgeti azt a törekvést is, a mely embertársaink szociális viszonyainak javítására, a terhek igazságosabb elosztására és az emberi társadalom épületének kitatarozására irányul. Valamint Jézus maga is kérelmelhetlenül üldözte a tár adalom képmutatását, ugyanugy kötelessége minden egyes heresztyén embernek küzdeni az igazságért és a jogért, hőtelessége a korhadt, tarthatatlan állapotokról lerántani a leplet, kötelessége mindaddig harcolni, míg a nyilvános élet esatornájában friss, egészséges víz nem folyik.

lyabban emlékezteti őket arra, hogy csipán sáfárokulnem égreil megadja az öt megillető tiszteletet. Helyesli és sürgeti azt a törekvést is, a mely embertársaink szociális viszonyainak javítására, a terhek igazságosabb elosztására és az emberi társadalom épületének kitatarozására irányul. Valamint Jézus maga is kérelmelhetlenül üldözte a tár adalom képmutatását, ugyanugy kötelessége minden egyes heresztyén embernek küzdeni az igazságért és a jogért, hőtelessége a korhadt, tarthatatlan állapotokról lerántani a leplet, kötelessége mindaddig harcolni, míg a nyilvános élet esatornájában friss, egészséges víz nem folyik.

Másrészt meg az evangélium védelmébe veszi a szegényeket és a gyengéket. A legegyszerűbb munkásnak is megadja az öt megillető tiszteletet, mert az Istennek képét viseli magán, és az is arra van hivatva, hogy az örökké való ország polgárává legyen. Megtanít bennünket arra, hogy még egy szegény Lázárnak — a mely név annyit jelent, mint „Isten az én segítségem“ — lülsőleg nyomorult élete is lehet bensőleg gazdag, a mennyiben t. i. Istennek áldása van rajta. Óv az egymás javainak kívánásától, az elégedetlen edéstől, a zugolódástól. A szegény tanuljon meg bizni Isten segedelmében, emelje fel fordítsa szemeit a földi lét tö életlenségeiről az öröké valóságra, a hol az Úr majdan megfizet kinek-kinek cselekedetei szerint.

Mindakettő: a szegény is, a gazdag is tekintse magát is és a másikat is az egy igaz Isten gyermekének, az egyedüli üdvözítő testvérének. „Arról ismernek meg titeket, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretitek.“ Jézus tehát nem törli el a gazdag és a szegény közti különbséget, csak a középük emelt válaszfalakat dönti le. Gyűlöletnek és irigységnek, gögnek és szivtelenségnek nincsen többé létjogosultsága ott, a hol mindenki tudja, hogy a bűnösség a legnagyobb szegénység, és Istennek kegyelme a legfőbb jó. Mindezekből következik, hogy az osztályharcz megszüntetése csak keresztyén alapon lehetséges. Valamint Jézus a szegényeknek barátja volt, ugy az alsóbb néposztályoknak ma is az evangélium a legerősebb támasza. Az evangélium ugyanis

Egy könyv címlapjáról.

A képen látható két oszlop melyen az élet egész rendje nyugszik: a „Fidas“ és „Religió“ — „Hit“ és „Vallás“ vagy „Kijelentés“. A Hit, amely — mint a jobbfeleli oszlop képe mutatja — a Krisztus keresztyébe kapaszkodik, vidám, bizó lélekkel az égre néz s tekintetét az égre fordítja, a honnan a Jehova világossága fénylik. Nem a földre néz, hanem vállára vévén súlyos keresztyét, örömmel viszi terhet s követi a mennyei fényt. A „Religió“ képének értelmét, amely a balfeleli oszlopon vagyon (szembe nézve) maga Sz. Molnár Albert egy a könyvhöz adott versben így magyarázza:

„Az ember kérdésére felel az Religió:

E. Mond meg oh szent Religió

Istentől nemzet leányzó

Ki tiszteled nagy hí ségben.

Az Isten minden időben:

Mire való ez korona

Fejeden, csillaggal rakva?

R. Én mutatok menyországra

Utát és az boldogságra.

E. Mire viselsz hosszas ruhát?

R. Megvetek mulandó jóka.

E. Mit jegyez a könyv kezében?

R. Atyám törvényét nézd ebben.

E. Mieléd miért meztelen?

R. Tiszta hiveségem értsd ezen.

E. Miért könyöklessz keresztre?

R. Kereszt nyugoszt meg kedvemre.

E. Szép szárnyaid mire valók?

R. Mennybe repülni tanítok.

E. Miért vagy ily fényességgel?

R. Szívet tisztítok új fényel.

E. Mire tartasz zablyás féket?

R. Szívnek titom kényességet.

E. Halált mit nyomsz lábod alá?

R. Vagyok halálnak halála

E. Mit kell érteni ez hadon

„Crayüed ez sürz varon?”

R. Mindeütt nagy cröszakot

Szenvedek méltatlanságot,
De szenvedvén erőt vészek.
S végre Istenhez felmegyek.*

A mindezt eszközlő tiszta „Keresztyéni Regió“-tól és „Igaz Hittől“ s az ezt tanító Institutiótól várta Szenczi Molnár a nagy nemzeti átalakulást. Ám, ha valahol méltó volt a szent Religiónak, ez Istentől nemzet leányzónak e panasza:

„Mindenütt nagy erőszakot
Szenvedek s méltatlanságot“:

különösen illett ez akkor a jezsuiták uralma alatt nyögő Magyarországon.

Kálvin könyvének e (Szenczi Molnár-féle) magyar fordításából a kézrekeríthető példányokat lefoglalták, elégették, úgy, hogy a hazába bizony kevés került belőlük s ma már csak mint ritkaságokat lehet találni — olvasatlanul, könyvtárak polcain.

De gondviselő Istenünk — kinek nevére térjen hálaadás, dicséret, dicsőség! — nem engedte, hogy magyar keresztyén testvéreink szomjuhozó lelke megfosztassék e drága üdítő forrástól. Kegyelmeből a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság újabb fordításban adhatta ki a Kálvin könyvét „*A keresztyén vallás alapvonalai*“ címen. Fordította: Nagy Károly kolozsvári ref. theol. tanár. Megrendelhető: Hornyászkó Viktor kánykereskedésében, Budapesten, V. ker. Akadémia-utca 4. szám.

A forrás buzog; vajha a magyar keresztyén közönség odajárulna meríteni, hogy gyarapodjék az igaz hitben és keresztyéni szent életben!

*

A „Vasárnap“ olvasói részére közli: *Váradi Alberi.*

Isten ígéje. sz élet aratása.

„Elmult az aratás, elvégződött a nyár és mi meg nem szabadultunk.“ Jeremiás 8 : 20:

A nyáron hosszabb utazást tettem hazánk északi részén. Utközben láttam az aratást. Láttam a serény aratókat, amint megvetve a nyári nap forró hevét, buzgón vágják a gabonát s gyűjtötték kékébe aztán keresztekbe rakták. A föld kopár, pusztá maradt; a gabona pedig majd megy messzire s hirdeti itthon is, máshol is, hogy az Ur adott kenyeret az ő népének ez esztendőben.

Sok gondolatot ébresztett bennem az aratás látása. Elgondoltam, hogy mily nehéz munka lehet az! Ilyen magamfajta ember csakhamar kidőlne! Nem csak erő kell oda, hanem munkabírás, erős kitartás! Elgondoltam, hogy az aratók mily jó kedvvel végzik munkájukat. Nem sopánkodnak azon, hogy ugyanakkor, midőn ők izzadnak, mások hűs fürdőkelyeken égbehűtött italok mellett kártyáztatnak. Vannak

aztán olyan aratók is, akik sztrájkolnak. Volt alkalmunk olvasni a lapokból, hogy mennyi baj s aggodalom volt emiatt.

Erről eszembe jutott az is, hogy az aratás nem csak nehéz és szükséges munka, hanem olyan, hogy sok emberre, egész országra kihat.

Ha csak ennyit is jegyzünk meg az aratásról, könnyen megértjük, hogy a Biblia, miért emlegeti az aratást oly sokszor s miért nevezi Üdvözítőnk a szegény, vigasztalan, kételkedő, hitetlen, boldogtalan emberi lelkeket „aratásra való gabonának“ s tanítványait „kik az ő szent országát, a béke, igazság és szeretet országát terjesztik, fiatatóknak.“

Bizony a lelki aratás is nehéz, szükséges és nemcsak egyeseket, nemcsak a lelki pásztorokat, hanem országokat, az egész világot érdeklő dolog.

A tudósok kiszámították, hogy ha a föld csak 6 hétig nem teremne, dacára a meglevő élelmi készletnek, a föld népe éhen halna. Ily nagy veszedelem támadna, ha Isten nem adna testi eledelt az embereknek.

Még nagyobb lenne a veszedelem, ha Isten nem adna lelki táplálékot földi gyermekeinek. Az a lelki kenyér, mit szent ígében nyújt felénk, még fontosabb, mint a testi eledel!

Isten nyújtja bőséggel lelki áldásait is. De kevesen vannak, akik learatják, elfogadják s elviszik az éhező, boldogtalan lelkeknek.

Az aratásnak főcélja az, hogy a gabonát rendeltetésére alkalmassá tegye s ne hagyja elpusztulni a szántóföldön. Ha a kalászok tudnának beszélni, bizonyosan tiltakoznának ez eljárás ellen.

Tiltakoznánk az ellen, hogy elvigyék őket a szép mezőről összekötözve, aztán megtisztítsák a szalmától, pelyvától s végül megöröljék.

Az emberi lelkek is csak úgy tölthetik be magas rendeltetésüket, csak úgy nyerhetnek üdvöt, ha Isten az ő munkásai által kitépi őket megszokott, sokszor „kellemes“ helyzetükből, megtisztítja őket a bűntől s végül összetörve alkalmassá teszi szent akaratának teljesítésére.

Nemde így tett Isten Ábráhámmal, a Prófétaikkal? Nem így választotta ki magának apostolait? Ma is nem így módon töri össze az önző, kemény sziveket, hogy adjon helyette új szívet, mely nem a mulandóért, de az örökké valóért lelkesedik, mely nem a bűnnek, hanem Istennek engedelmeskedik?

A té szivedet kicserélte-e már? Hallottad-e már mennyei Atyád biztató szavát, hogy fiává fogad s munkástársává tesz annak, aki megindította e nagy munkát, mely nélkül a világ elveszett volna. Sok munkatársa, kiket barátainak is nevezett. Csodálatos eredményeket értek el szent Lelkének segítségével által. Ezer s ezer lelket, mindenféle népből s a világ minden részéről gyűjtöttek már az ő gabonatarába.

Nálunk ezt a munkát s. . . mesterünk e parancsát sokan kicsinylik s megvetik. Év év után mulik, aratás aratást követ — és mi meg nem szabadultunk. Istenünk minden évben élő példát nyújt nekünk a lelki aratásra. Azok a nemzetek, kik közé szeretjük számítani magunkat, már nagyon előre haladtak-e szent és dicső munkában, nálunk pedig: mulik az aratás, elvégződik a nyár év év után és mi meg nem szabadultunk!

A lelkek szomjuhózzák az igazságot. Tapasztaltam, hogy a legtöbben kész öőmmel engedik magukat Krisztushoz vezetettetni, de sajnos sokan megmaradnak és meghalnak bűneikben, mert kevés az arató s nem szólt nekik senki Krisztus csodás szeretetéről, senki nem buzdította őket bűneik megbánására, Isten szent igéjének olvasására és ez üdvösség keresésére.

Az aratás meg volt. A gabonát messze viszik, még a tengeren tulra is. Vajha ne volna el a nyár anélkül, vajha ne olvasnád e sorokat anélkül, hogy szivedben nemes elhatározás ne ébredne, beállani Isten aratói közé, kik lelkeket gyűjtnek az örök boldogság csüérébe! Vajha a külföldre ne bűneink hire, hanem hitünk gyümölcsei jutnának el.

Gondold el mily borzasztó lesz, ha elmulik élted nyara, midőn learattad az élet örömeit s azt kell mondanod: nem szabadultam meg. Mily borzasztó lesz, ha majd az utolsó nagy aratás után, midőn az Ur angyalai összegyűjtik a tiszta búzát s a konkolyt megégetik, te az örök tüzre vettetel. Ne nyugodjunk, míg szabadulást nem találtunk! Ne pihenjünk, míg körülöttünk olyanok vannak, kik a szabadulást nem smerik.

Nem hallod Jézust kiáltani:
Sok az aratni való!
Vajjon ki jó el munkálni.
Kevés még az arató?
Kicsinyt nagyot hív a mester,
Nagy jutalmat ígérget,
Ki az, ki örömmel mondja:
Itt vagyok küldj engemet!

Kegyesség utja.

Szüntelen imádkozatok

India némely benszülött lakosai között az a szokás, hogy imádkozásra bizonyos gépeket használnak. Ezen gépeknek van egy imádkozó kereke, mely forog, mint a malomkerék. Ezen kerekre írják fel imáikat s azt hiszk, hogy valahányszor a nap feié fordul a keréken az ima, a bálvány, meiyet imádnak, meghallja azt. — De a szegény pogányoknak még ez ostoba szokásából is tanulhatunk valamit. Bár ők bálványimádók, még sem hanyagolják el az imádko-

zást, mi pedig hányszor elfelejtjük! Ezek nem tartják elégnek napjában egyszer vagy legfeljebb kétszer imádkozni. Imádkozási módjuk bár nagyon különösen, de ezen parancsolatra emlékeztet: „szüntelen imádkozatok“.

Egy kegyes szolgálótól egyszer azt kérdezte gazdája, hogy érti-e mit tesz e parancs: „szüntelen imádkozatok“. A leány erre így felelt: Ha reggel szemeimet felnyitom, így imádkom: Uram, nyisd fel az én lelki szemeimet, Midőn öltözködöm, kérem az Urat, hogy öltöztessen fel engemet az ő igazságának ruhájába. Midőn mosdom, kérem Istent, hogy mosson meg engemet az újjászületés fürdőjében. Midőn a szobát seprek, imádkozom, hogy Jézus tisztítsa meg szívemet minden szennytől és ha reggelizem, kérem Istent, hogy tápláljon engemet menyeyei eledellel az ő igéjének tiszta tejével. Így tölté be e szolgáló leány e parancsot: „szüntelen imádkozatok“.

„Oh könyérgést meghallgató
Édes Atya! mindenható,
Ha lelkem hozzád emelkedik
És a buzgóság szárnyain,
Ajakim, óhajtásain,
Elődbe érvén reményedek,
Érzem, hogy az örök élet
Már e földön az enyém lett“.

Egyháztársadalom.

Tiszántuli egyházkerület Debrecen. Az Országos Református lelkész-egyesület a mult hó 24-én kezdődőleg tartotta meg Debrecenben idei nagy gyűlését. Mi a részletes programot ismertettük annak idején. Itt csak annyit, hogy a gyűlés minden tekintetben a leginpozánsabb körülmények között folyt le. Ugyan ez alkalomból, Debrecenben belmissziói estély is tartatott.

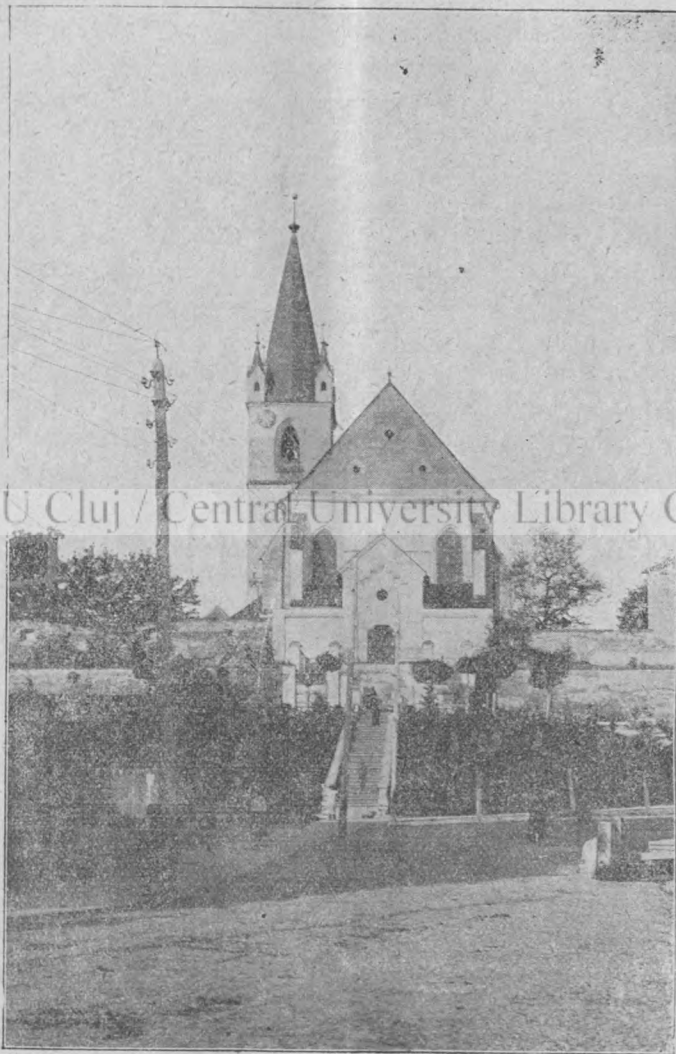
A főiskolai diszteremben minden talpalatnyi földet elfoglalt ez alkalommal a közönség, úgy, hogy a kongresszus tagjainak is csak egy része juthatott a terembe. A jobboldali karzaton a főiskolai énekkar foglalt helyet, a baloldali karzaton pedig a ref. leánynevelőintézet énekkara zsongott. Hat óraker nyitotta meg a belmissziói estélyt a ref. leánynevelő intézet énekkara. Egy karéneket adott elő Tóth Lajos karnagy vezetésével, meglepő precizitással és fegyelmezettséggel. Ezután Uray Sándor debreceni lelkész mondott magasan szárnyaló megnyitó beszédet és fohászt. Vargha Gyuláné, a budapesti Bethánia-egylet vál. tagja „A Krisztusban való élet boldogsága és kötelességei“ címmel vallásos tárgy tanulmányt olvasott fel a közönség élénk tet zé e mellett. Ezután Lampérth Géza, az országos nevü poéta lépett az emelvényre. Viharos taps köszöntötte. A taps csilla-

pultával néhány kedves versét olvasta fel. Az estély fénypontja következett: Szabó Aladár dr. budapesti lelkésznek, a Filadelfia-egylet elnökének előadása a Filadelfia diakonissza-egyletről s a Bethesda-kórház megvételéről. Minduntalan lelkes éljenzés és taps szakította meg szívből fakadó, őszinte beszédét, amivel felhívta a közönség figyelmét a Filadelfia diakonissza-egyletre s a Bethesda kórházra, erre a két nagyjelentőségű protestáns intézményre. A sikerült estélyt a főiskolai énekkar karéneke fejezte be.

10. Vasárnap: Hogyan segítsünk lelkipásztorunknak
II. Mócs 17: 8-13.

Sorold fel különféle módjait a segítségnek.
Szólj a kitartó imádlózásról!

Pálinkamérgezések. Utóbbi időben sok helyen pálinkamérgezések történtek. A hatóságok megindították az eljárást gyártóik ellen. De vajjon mit ér ez. Hány halál kell még ahhoz, hogy e mérget meggátolják munkájában. A múltban itt-ott történt, legutóbb nagyobb számban fordult elő, s talán holnap

Marosvásárhelyi ref. várbeli templom (nagy templom) legjobb felvétele.

HIREK.

Hogyan segítsünk lelkipásztorunknak?

1909. OKTÓBER 4. Hétfő: Tusakodjunk ő érette. Róm. 15: 30-32.
5. Kedd: Mint készséges segítők. Csel. 6: 1-7; I. Kor. 12-28.
6. Szerda: Álljunk mellette szenvedésében. II. Tim. 4: 5-12.
7. Csütörtök: Mint támaszok. I. Kor. 9: 1-14.
8. Péntek: „Kövessétek hitőket.” Zsid. 13: 7, 17, 18.
9. Szombat: „El nem hagyván a magunk gyülekezetét.” Zsid. 10: 19-25.

százakat öl meg. Ilyen olcsón adják az emberek az életüket, teszik tönkre családjukat egy pillanatnyi látszólagos erő és mámorért. A hatóságoknak mélyen kellene benyulni a szesz-törvénybe, hogy gátolni tudnák ezt. De a népnek is sorba kellene állani ellene. Csak a néptől függ hatalma. Nézzük csak az utcákat! Minden sarkon az alkoholmérők vetik meg hálóikat és csábitják a gyengéket, akik könnyen hajlanak. Csak egyszer kell erélyesen fellépni ellene a népnek, azzal, hogy nem fogyasztja. Hej más lenne a nézete a

hatóságnak s könnyebb lenne munkája. Tegye meg e lépést minden ember. Küzdje le a hatalmat önmagában s nyomban megszűnik a mérgezések száma és kevesebb szesz mérőre lesz szükség. Angliában már messze járnak az alkohol elleni harcban, üzik-hajtják a tengerek felé, s már-már végre is érnek, kitűzik a zászlót, a győzelem fényes jelvényét. Hát minálunk történik-e valami?

Rossz társaság. Moody, a híres evangelista látogatást tett egy angol urnát, anol egy kanári madár szépségén csudálkozott. Az angol ur megmagyarázta ugyanis, hogy a madár szép, de hangját elveszítette, pedig jó éneklő volt. Most is kiteszem az ablakra s a verebek járnak hozzá, s elsajátította a csiripelést. Mennyire illik ez sok keresztyén emberre — mond a Moody — kik egykor örömmel énekeltek Istent dicsérő éneket, de összeköttetésbe jöttek ismét a világgal s hangjuk elveszett s nem tudnak mást mint csiripelni.

A Budapesti Református Theologiai jubileuma.

A budapesti református theologiai akadémia okt. 13-án délután igen szép és nagyobb szabású ünnepély keretében fogja megünnepelni teljes évtelének 50 ik évfordulóját. Az ünnepély előkészületei folynak, sőt a theologia vezetősége már a napi-éneket is megállapította. Eszerint Baksay Sándor dunamelléki püspök megnyitó imája után Darányi Ignác földmívelés-ügy miniszter, v. b. t. t., a dunamelléki ref. egyházkerület és a theologia főgondnoka mond ünnepi megnyitó beszédet. Az intézet mulját Szöts Farkas theol. tanár, úgy is mint az intézet volt növendéke, fogja ismertetni. A szép ünnepély alkalmával az intézet volt növendékei is megnyilvánítják szeretetüket a theológia iránt. Így a volt evangélikus növendékek nevében dr. Zsilinszky Mihály v. b. t. t., egyházkerületi felügyelő, a reform. volt növendékek nevében pedig dr. Kenessey Béla, erdélyi ref. püspök mond üdvözlő beszédet. Ugyancsak a volt növendékek részéről Hegedüs István egyetemi tanár és volt növendék ez alkalomra irt saját ódáját adja elő. Majd B. Papp István imádkozik, theologia ifjusága énekel. Az évforduló megünnepelésében az összes társintézetek, az egyházkerületek, a budapesti ref. egyház és a volt növendékek nagy számban vesznek részt.

A Lorántffy-Zsuzsánna-egyesületből. Isten segédelmével még ez évben felépül ez egyesület hatalmas evangélikáló terme a Család-utcai diakonissza-otthon telken. Kétségtelen, hogy az egyesület történetében ez lesz a legnagyobb jelentőségű esemény. De a budapesti ref. egyház életében is jelentős esemény leend az imaterem felépítése, mivel ez templom lesz a külső Ferencváros, Józsefváros és a Tisztviselő telepen lakó reformátusságnak. Az egyesület választmányja szeptember hó 18-án tartott ülésén elhatározta, hogy az angol építési vállalatot bemutatott tervezete és költségjegzéke alapján az imaterem felépítésével megbizza, mely viszont az építési engedély megadásától számított 6 hét alatt felel, úgy hogy ez évben az ünnepélyes megnyitás megtartható lessz. A tervezet szerint az imaterem 500 személy befogadására alkalmas, karzattal ellátva, mellette van a tanácskozóterem, ezenkívül 6 szoba a diakonisszák számára.

Világ folyása.

Wekerle Sándor miniszterelnök, aki a legutolsó napokig is Kossuthal és a többi miniszterekkel egyetértve azon fáradozott, hogy békés kibontakozást hozzon létre, a múlt szombaton Bécsbe utazott s másnap megjelent a király előtt. Ezen a kihallgatáson még nem terjesztette elő a lemondó kérvényt, mert nem irta azt még alá mindegyik miniszter, de, mire a képviselőház összeült, a kormány lemondása már a király asztalán volt. Wekerle bejelentette, hogy a kormány nem hajlandó a mai helyzetben tovább működni, lemondása végleges és nem is vonja vissza. A miniszterelnök utolsó kihallgatásán már teljesen egyéni véleményét adta elő, hogyan lehetne a nagy alkotmányválságnak elejét venni s azt javasolta királynak, hogy hallgassa meg első sorban Kossuth Ferenczet, mint a többségi függetlenségi párt vezérét, továbbá más politikusokat is, de egyuttal azt is ajánlotta, hogy mielőbb oldja meg a válságot, mert mindennap elmérgesítheti a helyzetet. A függetlenségi párt radikálisabb fele eleinte képviselőház nyílt ülésén akart határozatot kimondatni, mely szerint a parlament nem adja meg a szabadalmat a közös banknak és megteszi az előkészületeket az önálló bank föllállítására. Utóbb azonban egyérte műie: úgy határozta az összes pártok, hogy a parlament nem hoz semmi határozatot, hanem üléseit október 5-ig elnapolja. Ez a képviselőház keddi ülésén meg is történt. Még csak arról kell megemlékeznünk, hogy sokan már is Lukács László kormányát várják, míg Barabás Béla egy hivatalnok-miniszterium kinevezését jósolja. A miniszterek közül elsőnek Günther Antal távozott, aki a miniszteri székéből a Curia elnöki méltóságába jutott.

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület Egyházi Értekezlet célja.

Az Erdélyi Ref. Egyházkerületi Egyházi Értekezlet célja: 1. egyházi ismeretek terjesztése, a ref. keresztyén vallás — erkölcsi öntudat s egyházi ösztetartás érzésének ápolása, a református hit és egyházi-élet erősítése, az egyházi és világi elemek egyházuken isteni küldetéséből folyó feladatainak megoldhatása által követelt közös munkára tömörítése.

2. Az Értekezlet az erdélyi ref. egyházkerület felügyelete és védelme alatt áll.

Az Értekezleti Tagság.

Az értekezlet tagjai: a) alapítók, kik az értekezlet céljaira egyszersmindenkorra legalább 100 koronát adnak;

b) rendes tagok: egyháziak és világiak, a kik évenkiut 2 koronát fizetnek;

c) pártoló tagok: kik valamely legkisebb anyagi áldozattal járulnak az értekezlet céljaihoz;

d) dísztagok: kik az egyházi élet mezején szerzett érdemeik folytán ilyenekül megválasztatnak.

Így alkalom és mód van adva arra, hogy minden református férfi és nő az értekezletnek tagja lehessen: a gazdag koronáival, a szegény filléreivel vegyen részt egyháztársadalmi szervezetünkben. Aki a maga áldozatát csak természetbeni adományokkal róhatja le (kézimunka, gabona stb.) legyen így támogatónk. A helyi körülmények s viszonyok helyes utat fognak mutatni az eljárásra.

Befizetett alaptőke: 1500.000 korona.
Takarékbetétek: 8 millió korona.

Agrár Takarékpénztár R.-Társ. Maros-Vásárhelyt.

Fiókintézetek. Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sepsi-szentgyörgy, Székelykeresztur, Székelyudvarhely.

A takarékossgot a lakosság minden rétegében előmozdítandó, amerikai módon **házi takarékperselyeket** izléses, csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül **ingyen** bocsátunk feleink rendelkezésére, a melyek által még a legkisebb összegek is könnyű módon megtakaríthatók. Ezen házi takarékperselyeknek azon nagy előnyük van, hogy azokból pénzt a mi közbejöttünk nélkül kivenni nem lehet és így a fél annak a kísértésnek, hogy a megtakarított pénzt esetleg céltalanul elköltsé, könnyen ellentállhat.

Ha legalább egy korona a perselyében összegyűl, sziveskedjék intézetünkhöz fáradni, a mikor a megkarított összeget a perselyből a t. cím jelenlétében kivesszük és a betéti könyvecskéjébe javára írjuk.

A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk és a pénzugyjtés újból kezdődik.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

LEGJOBB

cement, gipsz, parketta, ablakredőny, Bohn-féle fedélcserép, mezőgazdasági gépek, a világ legjobb családi és iparos varrógépei, mosógép, jég szekrény, Dürkopp-kerékpár, gramophon, izzó-
.. lámpák, kábelek, szobacsengők ..

Gyenge és erősáramu **villanyszerelevények,**

villamos-esillárok, részletfizetésre is kaphatók:

FISCHER GYULA és FIAI cégnél
MAROS-VÁSÁRHELYT.

KALVIN-SZÖVETSÉG

Budapest, IX., Kálvin-tér 7.

Elnökök: Kenessey Béla, erdélyi ref. püspök, Kovácsy Sándor a budapesti ref. egyház főgondnoka.

Ügyvezető alelnök: Bernát István dr. orsz. képviselő.

Ügyvezető titkár: pálóczi Horváth Zoltán dr. ügyvéd.

A Kálvin-Szövetség célja a magyar kálvinista egyház hitveit — a socialis érzék fejlesztése és a vallásosság megerősítése által — a társadalmi bajok felderítése, megelőzése és orvoslása végett egyesíteni. A református vallásu híveket társadalmi munkákra — az evangyéliom és Kálvin-szellemeiben a szeretet és puritán egyszerűség s a helyes jog- és kötelességérzet segítségével — előkészíteni, kiképezni, nevelni és rábírní.

Célja felolvasások, vándorgyűlések és vallásos összejövetelek tartása, socialis tanfolyamok rendezése, socialis kérdésekről szóló és vallásos művek kiadása.

Az egyházközösségekben mutatkozó vallásos, gazdasági és társadalmi bajok orvoslása céljából vallásos és szórakoztató körök, egyletek s községi Kálvin-Szövetségek alakítása. Mindazok részére, a kik támogatásra szorulnak, otthonok, menedékhelyek s védelmi intézmények létesítése, vagy lezdeményezése, a munkásosztály művelése és védelme, a kivándorló hitsorosok felvilágosítása és védelme.

Arra törekszik, hogy az egész ország kálvinistaságát egy táborkba tömörítse s az egyházat erősítse, fejlessze, építse — ez által eleven, lüktető vallásos életet teremtsen. De emellett gazdaságilag is kívánja a ref. híveket erősíteni s azért a gazdaszövetségek, gazdasági, hitel- s más szövetkezetek létesítését előmozdítani igyekszik.

A szövetség tagja lehet minden magyar honpolgár, — férfiak, nők, ifjak — egyaránt, továbbá egyházi és iskolai hatóságok, gyülekezetek, egyesületek, körök, ha az egylet céljait előmozdítani törekcsenek s tagsági kötelezettségüknek eleget tesznek.

Örökös tagok egyszersmindenkorra 500 kor., alapító tagok 150 koronát fizetnek, rendes tagok legalább évi 5 koronát, segítő tagok legalább évi egy korona tagsági díj fizetésére vállalnak kötelezettséget.

Taggyűjtő iverk s ismertető füzetek a budapesti ref. lelkészi hivataltól kérhetők (Kálvin-tér 7.) valamint P. Horváth Zoltánnál, mint a szövetség ügyvezető titkáránál is (IV. Ferencz József-rakpart 24.) kaphatók, s ugyanitt lehet tagul jelentkezni.

A tagok a választmány által időről-időre megállapított tagilletményben (hasznos és különféle vallásos és társadalmi kérdéseket ismertető munkák) részesülnek.

Lépjen be mindenki a Kálvin-Szövetségbe, a ki jó reformátusnak tartja magát!

Minden háztartásban, szegény és gazdagnál,
egyaránt használják:

a világhírű JOHN-féle házi

GŐZMOSÓGÉPET.

Hetenként előre közzétett más-más családnál nyilvános próbamosásokat rendezünk, melyhez az érdeklődő hölgy közönséget szivesen látjuk. Vakitó fehér ruha, teljes ruhakímélés, 7500 idő-, pénz- és munkamegtakarítás. Kimerítő ismertetéssel szivesen szolgálunk. A gépek részletfizetésre is kaphatók:

FISCHER GYULA és FIAI, erdélyrészi vezérképviselőségénél,
Maros-Vásárhelyt.